N°. 143. A°. 1839.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zondag 8 September.

TURKIJE.

Weenen, 29 *aug.* Met den laatsten post uit Konstantinopel verneemt men, dat Egyptische aanstokers naar Thessalië gezonden zijn om er opzettige bewegingen uit te lokken. De Engelsche gezant te Konstantinopel zou oogenschijnlijk maatregelen hebben genomen om de landing dier lieden te verhinderen. Nogtans, verneemt men, is het hun werkelijk gelukt aan land te komen en zich in verschillende rigtingen te verspreiden. Men gelooft en hoopt, dat de Porte het noodige doen zal om de heillooze oogmerken dier zendelingen, vooral in Albanië, te doen falen. (*O. P. A. Z.*)

DUITSCHLAND.

Munchen, 31 *aug.* De koning heeft thans genade verleend aan twee [illegible], zoons van ambtenaren, die, wegens staatkundige overtredingen, tot de vestingstraf waren veroordeeld, en wier straf reeds vroeger tot acht jaren verminderd was. Van den dag hunner vervolging tot op heden, hebben zij vijf jaren gevangen gezeten. (*K. v. u. f. D.*)

OOSTENRIJK.

Weenen, 29 *aug.* Gisteren heeft de Belgische gezant, baron *O'Sullivan de Grass*, Weenen verlaten, om de hoven van Munchen, Stuttgart en Karlsruhe te bezoeken, aan welke hij eigenhandige brieven zijns konings met de kennisgeving van deszelfs troonsbevestiging en uitnoodiging tot vriendschappelijke betrekkingen over te brengen heeft. (*K. Z.*)

PRUISSEN.

Uit Dusseldorp meldt men, dat er met verdubbelde krachten aan de voltooijing van den spoorweg gewerkt wordt; de hellende vlakte, gindszijds Erkrath, is reeds gereed, de groote aarddammen bij Stahlenhaus en Obgruten zijn merkelijk gevorderd, gelijk over het algemeen de aard- en metselwerken bij Vogwinkel. (*D. Z.*)

Part. corr. *Berlijn*, 3 *sept.* » De herfstmanoeuvres te Potsdam, waartoe thans de noodige voorbereidselen genomen worden, zullen, naar het schijnt, zeer luisterrijk zijn. Men verwacht veel voorname vreemdelingen, en, volgens het zeggen, ook den koning van Hannover. — Gräfenberg, beroemd wegens zijne waterkuur, is dit jaar bijzonder druk bezocht. [illegible] geneesheeren uit Berlijn, welke zich derwaarts begaven en de [illegible] van het koude water met weinig geloof nagingen, zijn vol [illegible] uitkomsten teruggekeerd, en verklaren [illegible] des geneesmiddels in de meeste ziekten. [illegible] inrigting. Weldra zullen er verscheidene [illegible] twijfel zullen dezelve zich in de eerste jaren door geheel Duitschland verbreiden, gelijk er reeds eene der aanzienlijkste bij Ilmenau in Thuringen opgerigt werd. Hierdoor zal eene groote omwenteling in de geneeskunde plaats grijpen, waarover, wel is waar, tot nog toe een talrijk gedeelte der geneesheeren, die het menschelijke ligchaam zoo gaarne tot eene bergplaats van alle mogelijke apotheek-waren maken, gelieven te lagchen; hetgeen niet verhindert, dat de waarde der apotheken merkelijk gedaald is, terwijl de luide klagten dier heeren getuigen van den achteruitgang hunner zaken. Apotheken, die voor korte jaren, hier met 100,000 rijksdaalders betaald zijn, worden thans met 30,000 rijksdaalders verlies te koop aangeboden; en in de provinciën is de daling der prijzen nog sterker in verhouding tot de voormalige waarde. Blijkbaar echter is de waarde der apotheken sinds lang reeds veel te hoog gesteld, en moet deze daling niet uitsluitend worden toegeschreven aan de homoiopathie en de waterkuren, noch aan den geest der geneesheeren om de medicamenten met mate voor te schrijven, noch aan de sterkere gezondheid des menschdoms, noch aan deszelfs afkeerigheid van geneesmiddelen buiten wezenlijke noodzakelijkheid; doch dit alles werkt te zamen met het toezigt van den staat, die aan buitensporige winzucht perk stelt. Het is gevolgelijk geen wonder, dat de overdreven prijzen dalen, en dit zal gewis nog meer het geval zijn naarmate de waterkuren de apothekersdozen minder noodzakelijk maken.

» De diarrhetische ziekten die hier sinds eenigen tijd heerschen, nemen meer en meer toe; wezenlijke cholera-gevallen echter, heeft men tot nog toe niet gezien, ofschoon enkele kenteekenen, als kramp in de kuiten, enz. menigmaal daarbij waargenomen werden. In het nabijgelegen Potsdam verleent [illegible] de loop bijzonder sterk onder het garnizoen; echter gelooft men ook daar nog niet aan cholera. Potsdam zal niet alleen door de zamentrekking van militairen voor de herfstmanoeuvres buitengewoon levendig worden, ook de groote bijeenkomst van Duitsche landhuishoudkundigen (*Landwirthe*) zal er den 24sten september plaats hebben. Ongeveer 1000 leden worden er [illegible] verwacht.

» Sedert eenige dagen stellen onze plaatwinkels lichtteekeningen te koop, naar de uitvinding van onze landgenoot, *Enslen*, die thans te Dresden woont, vervaardigd. De bekendwording van *Daguerre's* uitvinding heeft ook hier eene min of meer ontevredene verbazing gewekt; na de eerste hoogdravende aankondiging van *Arago* droomde men reeds, dat iedereen met weinig moeite partij zou kunnen trekken van de uitvinding, en nu vindt men zich door het moeijelijke en kostbare der bewerking te leur gesteld. Voor landschappen mag de uitvinding bijzonder geschikt wezen, ofschoon men nog een middel zal moeten ontdekken om deze teekeningen duurzaamheid te geven en voor beschadiging te beveiligen. De algemeene toepassing, welke men hoopte, heeft men echter opgegeven, en het praktische nut is tot nog toe gering. Veel meer belooft men zich nog steeds van de uitvinding van den oliedruk door den schilder *Liepman*.

» Eenige dagen geleden, stierf hier de zaakgelastigde van het Turksche gezantschap, *Rahmi*-effendi, waardoor men gelegenheid had eene Oostersche begrafenis gebruiken te zien. Des avonds ten elf ure werd het lijk uit het hôtel van den gezant gebragt naar het grasveld aan de Hallesche poort, waar men onlangs de graven van twee vroeger hier gestorven gezanten opgezocht, en hunne vergeten rustplaatsen met ijzeren hekken omgeven had. De lijkkoets was met een groen kleed overdekt. Het lijk lag in eene kist. Aan het graf werd hetzelve uit de kist genomen, en met het gezigt naar Mekka gerigt, het hoofd met steenen bedekt, en de stuk geslagen planken der kist over het lijk uitgespreid. De bedienden van het gezantschap en de landgenooten van *Rhami*-effendi verrigteden zelven al de diensten en sloten het graf, onder de oogen van eene talrijke menigte, die hunne heilige handelingen op generlei wijze stoorde. Aan de terugkomst van *Kiamil*-pacha gelooft men niet, ofschoon hij zelf met de hoop op spoedig wederzien afscheid nam.

» Ook onze dagbladen hebben zich bezig gehouden met uw proces tegen het Leidsche postkantoor en gelijk vroeger uwe veroordeeling door het Geldersche hof thans uwe vrijspraak door den Hoogen Raad medegedeeld; inzonderheid deed dit onze *Vossische Zeitung*, die de belangen der pers ten ijverigste voorstaat, zoo veel haar slechts veroorloofd wordt, hetgeen trouwens bij den graad van onze persvrijheid weinig zeggen wil. Een Pruissisch blad moest zich eens verstouten, blootelijk de daadzaak dat een brief in onbehoorlijken staat aan de plaats zijner bestemming aankwam, te vermelden, laat staan te gispen! waarlijk, ik geloof men zou het terstond zijn privilegie ontnemen. Des te meer moest het alle vrienden der vrijheid van spreken en drukken [illegible] waar bij ons de meeste [illegible] wordt gevonden, namelijk bij de dagelijksche [illegible]. En zoo wenscht dan ook uw Berlijnsche correspondent u geluk met den afloop van een proces, die (de afloop namelijk, niet het proces) uwe vaderlandsche regtsmagt alle eer aandoet, en ook hier met hoogen lof van uw hof van cassatie doet spreken.

» De oproeping van den heer *Donker Curtius* waarvan onze dagbladen slechts even melding hebben mogen maken, heeft in onze hoogere kringen groote opmerkzaamheid getrokken; vooral toen men vernam dat hij een der eerste advokaten van Holland, en de broeder van den vice-president des Hoogen Raads is. Zijn krachtig protest, en dat der *Arnhemsche Courant* worden hier als zeer merkwaardig beschouwd."

FRANKRIJK.

Parijs, 4 *sept.* In den *Commerce* leest men:

"Wij ontvangen heden de dagbladen van Smyrna tot 19 augustus, tijdingen uit Konstantinopel tot 17 mededeelende. Wij laten daaruit eenige extracten volgen; alleen daarbij aanmerkende, dat deze dagbladen onder den invloed der Turksche regering staan en derhalve geenszins gunstig voor *Mehemed-Ali* gestemd zijn.

» *Konstantinopel*, 17 *aug.* Het antwoord van *Mehemed-Ali* op de aanschrijving, welke hem, uit naam der vijf groote mogendheden, door den kapitein *Anselme*, aide-de-camp van den admiraal [illegible], en door *Mufit*-bey, den Kapan *Kiahia* of zaakgelastigde des onderkonings, was overhandigd, is algemeen bekend; maar [illegible] voorzien had, is dit antwoord niet van zoodanigen aard, dat de Oostersche kwestie daardoor eenen enkelen stap kan vooruitgaan.

» De pacha volhardt niet slechts in zijne eerste eischen, maar laat zelfs zijn voornemen doorstralen, nieuwe in het midden te brengen, die zeer geschikt zijn om den stand van zaken te verwikkelen; zoo heeft hij formeel verklaard zich met geene onderhandeling te zullen inlaten dan nadat *Chosrew*-pacha uit des sultans raad zal zijn verwijderd, hetgeen hij zich sedert eenigen tijd, op aanstoken [illegible], heeft in het hoofd gezet te vorderen.

„Wat de heeren ambassadeurs betreft, deze schijnen geenszins geneigd, om zich op dit of op eenig ander punt door den pacha de wet te laten voorschrijven; zij hebben de Porte dan ook op nieuw doen verzekeren, dat zij het door de respective hoven genomen besluit, om de integriteit des Ottomannischen rijks te bewaren en de regten van den sultan te doen eerbiedigen, zouden handhaven."

— Gisteren at eene dame met haren man, wiens geheele voorkomen bij den eersten blik den rijken man uit de provincie aanduidde, ijs op den *boulevard des Italiens.* Een elegant, die een weinig te diep in het champagne-glas gepuurd had, kreeg den inval om de vreemde dame op eene hoogst onvoegzame wijze onder den hoed te zien, en haar dikke rookwolken uit zijnen cigaar in het gezigt te blazen. Zonder een woord te spreken en met de grootste koelbloedigheid, wierp de echtgenoot, die juist een glas ijs in de hand had, den geheelen inhoud van hetzelve den lastigen persoon in het gezigt, en zeide: O! vergeef mij, mijnheer, ik wilde slechts uwen cigaar blusschen, dewijl de doek mijner vrouw gevaar liep er door in brand te [illegible] worden [illegible] hij opgestaan, nam [illegible] terwijl de omstanders [illegible] over den dandy, wiens baard en haar van de gesmolten bestanddeelen des ijs dropen.

NEDERLANDEN.

's Gravenhage, 6 *Sept.* Naar men verneemt, zal Zr. Ms. fregat *de Rijn*, kapitein ter zee *Arriens*, aan boord van welken bodem Z. K. H. prins *Hendrik*, als eerste officier, eene reis door de Middellandsche zee zal ondernemen, den 8sten dezer uit het dok ter reede van Vlissingen gehaald worden, zijnde de zeildag op den 15den bepaald.

Arnhem, 7 *sept.* Eenige Duitsche dagbladen, als de *Kölnische Zeitung* en de *Frankfurter Ober-Postamts Zeitung*, gewag makende van den brief des heeren *Donker Curtius*, zeggen dat er aan het bureau der *Arnhemsche Courant* een adres ter onderteekening ligt. Dit is eene verkeerde opvatting. Onder den bedoelden brief van den heer *Donker Curtius* las men in de *Arnhemsche Courant* van den 25sten augustus: „Aan degenen die genegen zijn mogten dit of dergelijk nader protest mede te onderteekenen, of zich bij adres aan Z. M. te wenden, wordt in overweging gegeven *zich daartoe schriftelijk aan te melden* bij den uitgever dezer Courant." Men wilde namelijk eerst het gevoelen van eenige vrienden van orde en vrijheid hooren, alvorens een besluit te nemen aangaande hetgeen doelmatigst zou worden geacht, en hetgeen men dan nader bekend maken zou. Wij vragen nogmaals: Wil men, en zoo ja, in welken geest wil men een adres aan Z. M. rigten? Hierop wenschen wij antwoord, niet [illegible] dan op uitdrukkelijk [illegible] verlangen, zullen worden bekend gemaakt.

Mengelwerk.

Daniel O'Connell.

(*Zie N°. 389*)

"Wat o'CONNELL onderscheidt is niet zoo zeer de glans van deze of gene eigenschap, als wel het verband van verscheidene gewone eigenschappen, wier vereeniging uiterst zeldzaam is. Gemakkelijk kan men dezen of genen redenaar aanvoeren, die welsprekender, eenen schrijver die uitnemender, een staatsman die werkzamer is dan hij. Maar die schitterende redenaar weet niet te handelen, die staatsman niet te schrijven, die uitmuntende schrijver noch te spreken noch te handelen. O'CONNELL, die waarschijnlijk noch door boeken, noch door redevoeringen, noch door staatkundige handelingen naam zou hebben gemaakt, is thans de beroemdste zijner tijdgenooten, omdat hij, ware het ook slechts in middelmatigen graad, deze drie dingen tevens verstaat. Om echter billijk te zijn, moet men zeggen dat o'CONNELL voor de regtbank opmerkelijk, en dat hij in de volksvergaderingen zonder gelijken is. Er ligt in o'CONNELL's geluk iets dat nog meer [illegible] oorsprong van hetzelve en de middelen waardoor hij er toe [illegible] zijner magt, eener magt, geheel gegrond op [illegible] men volksgunst noemt. Men ziet nog mannen die een dag lang groot zijn, [illegible] eener gebeurtenis, de uitdrukking van een [illegible] door hen, [illegible] door de hatie wier pogingen zij bestuurden, volbragt [illegible], doch de magt van zoodanige mannen ontbindt zich gewoonlijk met de omstandigheid, welker vertegenwoordigers zij zijn. Wat men echter niet meer aantreft, is die aanhoudende heerschappij van eenen man, die twintig jaren lang een land beheerscht, zonder andere aanspraken daarop te hebben, dan den elken dag noodwendigen en elken dag erlangden bijval des volks. Van alle bestemmingen is eene zoodanige welligt de meest grootsche, maar dan ook eene der moeijelijkste. [illegible]'s leven is eene aanhoudende inspanning en nooit eindigende kamp. Eenen dag slechts houde hij op te handelen, te spreken, te schrijven, [illegible] De man, die door zijn land met de hoogste waardigheid [illegible] is nog sterk en vindt gehoorzaamheid, al zijn ook de oorzaken [illegible] verheffen, voorbij; en, president of koning, blijft hij ook, [illegible] de volkomenste werkeloosheid, dezelfde. Een uitrustende o'CONNELL echter is niets meer; zijne magt bestaat slechts door gestadige bedrijvigheid; van daar die koortsachtige gespannenheid die hem onderscheidt en die met zijnen roem tevens zijn geluk uitmaakt. Hoe begrijpelijk het overigens is, dat er aanhoudende inspanning toe vereischt wordt, om aan die elken dag stervende en elken dag herlevende magt duurzaamheid te geven, zoo valt het minder gemakkelijk te begrijpen, hoe hij, wien de behoefte tot onafgebroken handelen gebiedend voorgeschreven is, steeds toereikende elementen vindt voor zijne bedrijvigheid. O'CONNELL is even groot in het ontdekken als in het bewerken derzelve. Naauwelijks is er eene grief van Ierland verholpen, zoo ontdekt zijn waakzaam oog weder iets nieuws, hetwelk het onderwerp zijner klagten wordt. Met verwonderlijken takt raadt hij de begeerten des volks en bemagtigt er zich van; hij denkt niet anders dan de overigen, hij denkt slechts spoediger, en zegt het eerst wat later iedereen zeggen zou. De beduidendste van al zijne eigenschappen is buiten twijfel zijn gezond menschen-verstand, met behulp waarvan hij in een oogenblik de zwarigheid meet, terstond de plaats ontwaart waar een ding moet worden aangevat, en het tegenwoordige zoo zeker beoordeelt, dat niemand de toekomst zoo naakt als hij.

Velen stellen zich o'CONNELL voor als eenen vurigen over-vromen catholiek, dien het godsdienstige fatanismus tot verdediging der vrijheid aanspoort. Om te beoordeelen in hoe verre deze meening juist is, zou men de geheimste diepten van het hart moeten kunnen peilen. Mag ik mij intusschen een gevoelen daaromtrent veroorloven, zoo moet ik bekennen dat zich bij o'CONNELL tot toe toe veel meer gezond verstand dan hartstogt, meer doorzigt dan bigotterie vertoont. O'CONNELL spreekt tot Ierland in de eenige taal welke Ierland verstaat, en kent het land te goed om niet in te zien, dat men er slechts door den invloed van het catholicismus iets uitrigten kan, en welligt zou hij uit staatkundige gronden een ijverige katholiek wezen, ware hij het niet uit godsdienstige overtuiging. Anderen, die o'CONNELL slechts in zijn staatkundig leven kennen, vragen zich af, of hij eene rol speelt, dan wel aan eene overtuiging gehoorzaamt. Eene vraag, gemakkelijk te beantwoorden. Ook de geringste advocaat, die goed of slecht, uren lang de onbeduidenste zaak verdedigde, zal spoedig van de heiligheid bijna des regts van zijnen client overtuigd zijn, en hij ontgloeit in ijver, dikwijls in belangeloosheid. En men betwijfelt opregtheid en zelfopoffering in eenen man die sinds dertig jaren dezelfde zaak verdedigt, de zaak van een gansch volk, van een land, hetwelk zijn vaderland is; eene zaak waaraan hij zijn geheele leven gewijd heeft en zijnen roem heeft te danken; eene der regtvaardigste zaken die ooit bestond, en welke hij zelfs dan nog voor regtvaardig zou houden [illegible] O'CONNELL staat bloot aan aanvallen, die even onverdiend als begrijpelijk zijn. De verklaarde aanhangers der passieve gehoorzaamheid kunnen hem zijne vrije handelwijze en zijne strekkingen niet vergeven; terwijl diegenen, welke eenen gewapenden opstand als het eenige middel tegen de ellende des volks beschouwen, hem al het ongeluk van Ierland wijten, hetwelk lijdt en niet opstaat. Zoo voldoet derhalve o'CONNELL's handelwijze noch deze noch gene. In het staatkundig beginsel, hetwelk hij volgt, in deze leer die het midden houdt tusschen het eerbiedigen der wet en den opstand, ligt iets gemengds, hetgeen zijn karakter min of meer duister laat, terwijl het uit o'CONNELL nu eens een loyalen onderdaan, dan weder eenen oproerigen partijman maakt; heden zich buigende voor den souverein, morgen zelf souverein in de volksvergadering, half demagoog, half priester. Om o'CONNELL te beoordeelen moet men hem uit dit dubbel oogpunt gadeslaan. O'CONNELL is noch een man van zuiver parlementaire oppositie, noch een revolutionnair; hij is beide, maar afwisselend, naar omstandigheden. Zijn beginsel is, zich in zulke zaken naar de omstandigheden te voegen, en alles bestaat bij hem daarin, met doorzigt en ter geschikter ure te gehoorzamen en te weerstaan. O'CONNELL, bij wien het gezond verstand steeds den hartstogt beheerscht, vervolgt immer slechts het doel welks bereiking mogelijk is. Vindt hij de openbare meening koel omtrent eene hervormingsvraag, zoo verdedigt hij deze hervorming in het parlement, blootelijk met zijne logica gewapend, alleenlijk door het verstand geschraagd. Geldt het daarentegen iets, hetwelk [illegible] hartstogt des volks wekt, waarbij er uitzigt is dat het geheele volk deel zal nemen, zoo bepaalt o'CONNELL zich niet meer bij redenering, hij handelt. Hij roept niet blootelijk een beginsel in, hij neemt maatregelen. Zoo had hij gedurende den tijd, die de emancipatie der katholieken in 1829 voorafging, Ierland in gehoorzaamheid gehouden; zoo deed hij in 1831 gansch Ierland zich verzetten, maar hij wapende het niet, hij nam een dreigende houding en wachtte tot dat de verbitterde staatsmagt hem door eenen aanval gelegenheid en regt tot verdediging gaven. O'CONNELL weet zeer goed, hoe veel voordeel hij uit de wettigheid kan trekkken, en hoe ver hij dadelijk heden drijven mag. Hij zou zich over den opstand der vrijwilligers in 1778 verheugd hebben; doch ik twijfel of hij zich in 1792 met den toch wel nationaleren opstand der „Vereenigde Ieren" zou hebben ingelaten. De eersten hadden uitzigt op slagen, waaraan het den laatsten geheel ontbrak. O'CONNELL's hart en geheugen zijn vol van al de ellende, welke geweldadige pogingen tot onafhankelijkheid over Ierland hebben gebragt. Vandaar zijne aanhoudende bemoeijing, om dat daar te stellen, hetgeen

hij » eene constitutionele beweging" noemt; dat onbepaalde stelsel tusschen oorlog en vrede, tusschen onderwerping en oproer, tusschen wettige oppositie en werkelijke insurrectie; een stelsel, hetwelk het land niet aan de schrikkelijken verantwoordelijkheid van eene ongelukkigen opstand blootstelt. (Slot hierna.)

Aan het Handelsblad.

(*Ingezonden.*)

O Handelsblad! o Handelsblad!
Hoe [illegible] zijt ge afgedaald!
Dat gij op den man, die vrijheid zoekt,
Als op een domoor smaalt.

Gij, die voorheen, met burgertrouw,
Voor 't regt der burgers streedt,
En waarheid over 't ongelijk
Vaak zegevieren deedt!

Gij noemt een WEETNIET *nu den man,*
Die misbruik misbruik *noemt,*
En 't leed, waaronder Neêrland bukt,
Niet, zoo als gij, verbloemt.

Ge erkent niet, dat weêr de adelstand,
Als in vóórouden tijd,
Verheven en bevoorregt wordt,
Verdienste en deugd ten spijt.

Dat ja te zeggen *meer op 't spoor*
Van eer en grootheid leidt,
Dan kunde en vlijt en waarheidsmin
En [illegible] regtschapenheid (1).

Ge erkent niet, dat, wie burger is
En geenen kruijer heeft,
Vergeefs beproeft vooruit te gaan,
Of naar iets hoogers streeft.

Gij vindt het kiezen wonder goed,
Door enklen slechts gedaan,
Van hen die 't gansche volksbelang
Verpligt zijn voor te staan.

Dat de adel een bijzondren stand,
En hoogre regten heeft;
En 't voor den jonkheer lint en kruis
En vette posten geeft.

Gij ziet niet in, hoe zwaar het valt,
[illegible]
Te kiezen [illegible] man,
Die 't liever anders *zag.*

En och! de goede burgerij
Is 't stemmen reeds verleerd;
Haar *stem toch wordt, wat zij ook zegg',*
Door 't kiezen *overheerd.*

Zoo gaan de zaken wonder wel,
En de oude tijd keert weêr,
Waarin men geene burgers had,
Maar enkel knecht en heer.

En als een ronde vrijheidsman
Naar 't betere zoekt en tracht,
Dan wordt zijn taal, o Handelsblad!
Door u, als dwaas, veracht.

En wat door de eêlste mannen reeds (2)
Voor lang is uitgemaakt,
Dat wordt [illegible] zoo hoog verstand
Als onzin, diep gelaakt.

» Der burgren regt moet heilig zijn."
Zoo spreekt gij te allen tijd:
Maar hij, die deze regten schendt,
Moet zijn van straf bevrijd. (3)

(1) [illegible] VAN NES! wie denkt, dit lezende, niet aan u?

(2) De kundige en vaderlandlievende graaf VAN HOGENDORP, zoowel als ons [illegible] lid der Staten-Generaal LUZAC en anderen hebben reeds voorlang de onmisbaarheid der ministeriële verantwoordelijkheid, zoowel als de uitbreiding van het kiesregt, [illegible] maatregeling voorgesteld en betoogd.

(3) [illegible] verantwoordelijk is kan niet strafbaar gesteld worden; en het *Handelsblad* [illegible] die verantwoordelijkheid zoo hard het kan.

En hem, die maar iets beters wenscht,
Dien noemt ge een don Quichot,
Die 't volk wilt op te ruijen zoekt,
En hoon verdient en spot.

Ga voort, ga voort, o Handelsblad!
Op de ingeslagen baan!
Reeds lacht ons 't ware volksgeluk,
Zoo 't vrije Neêrland aan.

Maar ligt, dat nog een enk'le pagina
Moet zijn vooraf gegaan,
En dat nog eerst een bloedig blad
In 's lands kronijk zal staan.

De letter L.

In een der groote steden van ons vaderland woonde, eenige jaren geleden, een man uit den beschaafden stand, geleerd en wel opgevoed en in alle gezelschappen welkom. — Hij had echter, bij al zijn verstand, eene *manie* die hem belagchelijk maakte.

Hoewel hij de letter L volstrekt niet uit konde spreken, en daarvoor steeds de N gebruikte, wilde hij, bij iedere gelegenheid, verzen voorlezen, en nam die zelfs aan goede lezers uit de hand.

Eenige dames besloten hem, zoo mogelijk, te genezen, en vervaardigden daartoe het onderstaande lied [illegible] dan ook dadelijk verzocht voor te mogen *nezen*, zoodra van hetzelve gewag werd gemaakt. Toen hij echter tot den tweeden regel van het derde couplet gevorderd was, smeet hij het manuscript op de tafel en riep toornig uit: dat is voor mij gemaakt! nu *nees* ik nooit meer verzen voor!

L E N T E - L I E D.

Vloei, vloeibaar spiegelglas, vloei kabblend langs de dalen,
Lach, loofrijk lommer, lach! lonk lieflijk lindenlaan!
Bloei, bladrijk bloemtje, bloei; bloeit blanke lelyblaên:
Blink helder, lieve zon, daalt lichtend lieve stralen!

Blaat, lieve lammren blaat! kweelt streelend, nachtegalen;
Loei, grazend melkvee loei, lees malsche klaverblaên.
Lacht, blijde velden lacht! golf lieflijk heerlijk graan;
Vlieg, vrolijk pluimgediert, door lommerrijke zalen!

Blaas lisplend windje, blaas! blaas lieflijk door de lucht.
Vlieg, vlieg vlug vlindertje, dat fladdrend ons ontvlucht!
Fluit, blijde Florimont! de liefelijkste tonen.

Streel, lieve Sylvia! den sterveling door uw lied:
Lacht, al wat leven heeft; lacht, velden, laan en vliet!
De blijde lente lonkt, met blosjes op de koonen.

Aan de Redactie der Arnhemsche Courant.

Groningen, 5 september.

Ik geloof, mijnheer de redacteur, [illegible] van de *Arnhemsche Courant* niet goed is, [illegible] aanmerkingen, hoe dwaas soms ook, door de Amsterdamsche [illegible] bladen, het *Handelsblad* en den *Avondbode*, tegen haar te berde gebragt, onopgemerkt te laten voorbij gaan. Zoo las men onlangs in het eerstgenoemde dier bladen:

» De *Arnhemsche Courant*, gelijk natuurlijk te verwachten was, bevat eene lofrede op het protest »» van den beroemden regtsgeleerde en publicist,"" gelijk zij mr. DIRK DONKER CURTIUS noemt. Het eenige wat wij daarin hebben aangetroffen, waardig onder de aandacht gebragt te worden van alle vrienden van orde en vrijheid, is de herinnering aan den koningsmoord jegens LODEWIJK XVI gepleegd, en de daarbij gevoegde uitroep: *verhoede de Hemel, dat het ooit in Oud-Nederland evenzoo ga!*"

Wat nu het *Handelsblad* hier eigenlijk mede voorheeft, begrijp ik niet; de *Arnhemsche Courant* had geen woord van koningsmoord gesproken; zij had slechts de droevige gevolgen van het schuld op schulden stapelen herinnerd, alsmede het gevaarlijke van de gevorderde verbeteringen te weigeren; zij had er aan herinnerd dat de onschuldige LODEWIJK XVI had moeten boeten voor de *vaderlijke* regeringen van den *grooten* LODEWIJK XIV en den *welbeminden* LODEWIJK XV. De aanmerking des *Handelsblads* moet zeker iets hatelijks beteekenen, doch voor iedereen [illegible] dezelve vergelijkt bij het artikel der *Arnhemsche Courant* is [illegible] gerijmd.

Verder zegt het *Handelsblad* in hetzelfde nommer:

» De *Arnhemsche Courant*, [illegible] het arrest van den Hoogen Raad in de zaak van het [illegible] te Leiden tegen c. A. THIEME, roept uit: *Neen, de* [illegible] *der drukpers zal bij ons niet vergaan, dank zij den Hoogen Raad!*

» De vrijheid der drukpers in Nederland, volgens de omschrijving door de grondwet [illegible] gegeven, het regt, om zijne gedachten door den druk [illegible], zonder voorafgaande vergunning.

» De hooge [illegible] verklaard: dat het, naar art. 367 van het *Code Penal* en naar de wet van den 16den mei 1829, een vereischte van laster is, dat een *individu quelconque* of eene autoriteit beleedigd zij; [illegible] dat ook, al verstond men door: op het postkantoor, de

beambten van hetzelve, nog geen hunner individueel zoude zijn aangewezen; dat voorts een postkantoor ook geen gezag of zedelijk ligchaam is, daar het geen gezag uitoefent, en naar de bestaande reglementen niet als ligchaam werkt.

„Nu wenschten wij wel, dat de groote regtsgeleerden, die de *Arnhemsche Courant* schrijven, ons eens aantoonden, wat deze uitspraak gemeens heeft met het regt van elk ingezeten, om, zonder voorafgaande autorisatie, zijne gedachten door de drukpers bekend te maken? een regt, dat aan niemand hoegenaamd betwist en door de *Arnhemsche Courant* voorzeker in zoo ruime mate als door iemand onzer uitgeoefend wordt."

Deze arrogante aanmerking is weder even dwaas als de vorige. Want het is tastbaar voor een ieder, dat de vrijheid van drukpers geheel zou ophouden, indien een schrijver kon worden gestraft voor de *strekking* welke eene regtbank of een hof in zijne woorden vindt, en daarvan was hier juist kwestie.

Hoe ongerijmd nu ook beide aanmerkingen waren, — zij schenen voor menschen die slechts met de oogen lezen, althans eenigzins der aandacht waardig, want heden zie ik ze overgenomen in onze goedige *Groninger Courant*. Indien zij nu ook gelust mogt zijn de aardigheden der correspondenten van den *Avondbode* te herdrukken, geef ik haar hierbij [illegible] [illegible] van den heer DONKER CURTIUS en het protest der *Arnhemsche Courant*, heeft de *Avondbode* nog geen eigen artikel gewaagd, maar in zijn nommer van den 4den September laat hij zich publicist door een paar correspondenten A. B. en Pp. attakeren. A. B. is de komiek; deze bewijst de onbeduidendheid „van hetgeen men in zijne woonstad het *manifest* van mr. DONKER noemt," door aan te voeren dat dit *manifest* de bewondering wegdroeg „van twee jonge heeren, opmerkelijk door hun nieuwmodisch *getailleerd* hoofdhaar, doch zonder den *collier de barbe*, die anders tot hun costuum zou behoord hebben." Wie bewondert niet de kracht van dit argument! Omdat twee jonge heeren met *getailleerd haar* een stuk fraai vinden, is het belagchelijk. Maar indien nu eens van de andere zijde twee oude heeren met *getailleerde pruiken* en met witte strikdasjes het stuk ook hadden bewonderd, — wat dan, mijnheer A. B.?

De andere Avondbodische correspondent, de heer Pp. gaat dieper; dat is de staatkundige.

„Hij wil al de redeneringen tegen de geldigheid der grondwet toegegeven hebben, maar dan vraagt hij aan Mr. DONKER CURTIUS, als regtsgeleerde, of de gesteldheid van den staat daarbij niet zou moeten dezelfde zijn, als voor de ontwerping en invoering van die vervallen grondwet, dat is, of dan niet die van 1814 van zelve weder in kracht moest komen?"

Dat heet eerst den heer DONKER CURTIUS als regtsgeleerde in het naauw brengen! Ieder regtsgeleerde weet toch, niet waar mijnheer Pp., dat als er eene wet wordt afgeschaft of van zelf vervalt, alsdan de wet die vroeger aangaande hetzelfde onderwerp bestond, weder in werking treedt!! Deze regel geldt zoowel in het [illegible] contract met [illegible] dagelijks eene tijding *per duif* te bezorgen; doch in 1839 komen de *Avondbode* en A. B. overeen, in stede van dit contract een ander aan te gaan; A. B. zal voortaan tezamen met Pp politieke stukken leveren; eenigen tijd gaat dit goed, maar daar sterft Pp. Nu zegt A. B.: *Avondbode* ons contract is noodwendig vervallen door den dood van Pp., want wij hebben ons *te zamen* verbonden, en *alleen* behoef ik de politieke artikels niet te leveren. Die redenering tegen de [illegible] van ons contract geef ik toe, antwoordt de *Avondbode*; maar dan treedt *van zelf* ons *vroeger* contract weder in werking, en gij moet mij op nieuw duiven-tijdingen bezorgen!! — In het staatkundige eveneens: bij voorbeeld: In 1813 veranderde onze opstand tegen NAPOLEON de toenmalige gesteldheid van den staat; de *Avondbode* wil nu wel toegeven dat daardoor de geldigheid van NAPOLEONS gezag over de Nederlanden verviel; maar dan moet immers de gesteldheid van den staat weder worden wat zij was voor de inlijving bij NAPOLEONS rijk, dat is, toen kwam LODEWIJK NAPOLEON'S scepter van zelve weder in kracht!!

En zoo redeneren dan toch de twee voornaamste dagbladen van Amsterdam! En zulke wartaal leest het Nederlandsch publiek; en met zulke wartaal verbeeldt men zich de wenschen en redeneringen van al wat weldenkend is te bestrijden! Z.

Correspondentie.

Een brief betrekkelijk hetgeen den 24sten augustus te 's Gravenhage door [illegible] den erfprins en eene wacht aan eene der boschlanen zou zijn [illegible] worden geplaatst, omdat de schrijver zijn naam niet [illegible]

[illegible]

[illegible] *6 Sept.*

Gehuwd: E. Hofs met J. van de [illegible] W. van Sonder met A. C. Arnold.

Bevallen: C. Liethoff, geb. Barrets, Z. — C. [illegible] van der Wiel, [illegible] M. Budding, geb. Martini D. — C. E. Leusink, geb. Lodewijk, D. A. C. Pitto, geb. Kuijk, D. — J. Coers, geb. Gerritsen, Z. — J. J. Smelting, geb. Wenting, D. — H. Martens, geb. Horstink, Z. — H. Renting, geb. van Maanen, Z. — J. Thijssen, geb. Jansen, D. — W. Wentinck, geb. Harinsen, Z. — M. C. Goedhart, geb. Juta, Z. — A. van de Pol, geb. Broekmans, D. M. Wijnand, geb. Naas, Z. — G. van Eest, geb. Marijnissen, D.

Overleden: [illegible] 4 d. — J. H. Hoogveldt, gehuwd met T. de Locht, 39 j. 4 m. — P. Krijnen Wede. K. van Varseveld, 87 j. 3 m. B. van Driessen, 10 m. — Doodgeb. Z. van G. Berendsen en J. Bels, [illegible] A. M. Broenen, 3 m. — J. F. Stigt, 98 j. — L. Sanders, 18 w. 5 d.

TE NIJMEGEN:

Gehuwd: D. J. H. Timmerman, met J. W. Hengst. — A. Janssen met W. Stevens.

Bevallen: C. F. Bongaarts, geb. Bengfort, D. — J. van Maasakker, geb. Aalbers, D. — H. M. Reijnen, geb. Sneltjes, Z. — G. Schwarts, geb. Maas, Z. — B. Steer, geb. Kersten, D. — M. de Groote, geb. Nootman, Z. — A. Vrijaldenhoven, geb. Nuij, D.

Overleden: G. Okkers, 51 j. — C. M. C. van Eck, 41 j. — M. Schoorsenberg, 3 j. 6 m. — P. Janssen, 19 j. — M. A. Prager, 3 m. — C. Luschelder, 8 m. — R. C. Coubois, 41 j. — C. Penders, 1 j. — T. Derksen, 40 j. T. Beek, 6 m. — C. van der Valck, 5 m.

TE ZUTPHEN:

Gehuwd: J. Sternberg met J. W. Garretsen.

Bevallen: A. Mullers, geb. Meijnink, Z. — H. E. Uiterwijk, geb. Bösch, Z. — A. Resman, geb. Spang, D. — A. J. Wesselink, Z. — C. Zee[illegible] Z. — [illegible] A. M. Stam, geb. Tappers, D.

Overleden: G. Mast, 78 j. — M. Jansen, 1 j. — C. W. Menel, 1½ j.

TE TIEL:

Gehuwd: H. Zerbé, weduwenaar van E. van Ewijk met M. Bouwmans. — A. Groh met E. van Est.

Bevallen: E. P. de Blank, wedüwe D. van Langeveld, D. — J. C. van Heun Kesting, geb. Jansen, D. — W. C. R. Coblijn, geb. de Jager, D — M. van den Borg, geb. Weijmar, Z. — H. Linkenhof, geb. van Hattem, D.

Overleden: E. Egberts, huisvrouw van J. J. van den Heijligenberg, 30 j.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 7 Sept. 1 El 5 Palm 0 Duim; gewassen 2 Duim; gevallen 0 D.

Advertentiën.

Te Arnhem bij C. A. THIÈME, Boekdrukker.